

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

IV. Ex libro Jonae quaedam manarunt Graecorum fabulae. Disputatur de
vera significatione vocis ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

Prophecia. Jonas, ut pote qui non *ἀπέραντος* de se ipse differat, genuinum tamen agnoscere se *Jonas* librum posterior *ætas* non obscure declaravit. Nam prætermisso isto quarti Regum: *Ieroboam* restituit terminos *Israël*, ab introitu *Emath*, usque ad Mare solitudinis, juxta sermonem Domini Dei *Israël*, quem locutus est per servum suum *Ionam*, filium *Amathi*, *Prophetam*, qui erat de *Geth*, que est in *Opher*: quod alterius *Jonas* vaticinii, diuturnitate temporis aboliti, non ejus quod superest, antiquitatem probat; manifesta sunt *Tob.* 14. 5, 6. illa *Tobiæ*: *In hora autem mortis sue vocavit ad se Tobiam filium suum, & septem juvenes filios ejus, nepotes suos, dixisse eis: Prope erit interitus Ninive; non enim excidit verbum Domini. Ubi Graeca editio: ἀπόδει γέ τὸν μηδαν, τέκνον, ὅν πένθους οὐαὶ ἐλάσσων ιωνᾶς ὁ περιφέρει τοῦν, ὅν πενθραφέται. Vade in Medium, Fili, quia quemque de Ninive dixit Jonas, futurum nempe ut evertatur, credo esse eventura. Et deinde: οὐ νῦν, τέκνον, ἀπλάδε δῶτον νινδόν, ὅν πάντες ἵσται ἀλάποντον οὐαῖς. Et nunc, Fili, exi Ninive, quia que effatus est Jonas Prophetas, omnino contingent. Addam etiam testimoniūm ē tertio Machabaico, Auctorū satīs antiqui: τὸν τε βασιλέα φεύγει, τοὺς πάντας ιωνᾶν πολέμων αἰχθόντας απήκειντον πάντοις οὐαῖς, πάτερ. Et *Ionam* pereuentem in ventre ceti viventis in profundo, prorsus illeſum omnibus notis exhibuit,*

Ex i. 14. 18. & seq. & 16. 4. Pater. Quam historiam recitat Christus Dominus apud Matthæum & Lucam. Hausta videntur ex iisdem fontibus & illa *Joëlis*, cuius librum libro *Jonas* recentiore puto: *Benignus & misericors est, patiens & multe misericordia, & præfabilis super malitia. Nempe hoc ipsum est quod dixit Jonas: Tu Deus, clemens & misericors es, patiens & multe miserationis, & ignoscens super malitia. Pergit Joël: Quis sit si convertatur, & ignorat? Jonas iisdem verbis: Quis sit si convertatur, & ignorat Deus?*

I. V. At non sacræ solum, sed profanæ quoque literæ *Jonas* memoriam retinent. Herculem enim, cuius famam aliorum facinoribus exornare Græci solent, finixerunt ad liberandam Hesione, in os & alvum canis Tritonis, sive canis Carcharæ, qui ad eam depascendam mittebatur à Neptuno, insiluisse, triduumque in ejus viscibet latuissē, neque hinc aliud ipsi accessuē incommodi, quam capillorum aliquot defluvium. Auctor Lycophron, & Lycophronis Interpres Iacobi Tzertzes: auctor quoque *Cyrillus*, & *Theophylactus* in *Jonam*: auctor denique *Sextus Empiricus*, & *Phavorinus*. Hoc vero dicrīmen adiisse eum, compage navis, qua vehebatur, soluta, narrat *Æneas Gazæus* in Dialogo De immortalitate animorum. Observat præterea *Grotius* libr. 1. cap. 11. *Amythaonidas* fuisse apud Græcos, quemadmodum *Jonas Amathi filius inter Ebraeos*, & *Jonas* nomen habere posse significationem hominis ex Gracia orti: nempe quod *Graci* *Ionum* nomine apud Ebraeos censerentur, à *Javane* ducta appellatione, qui fuit *Japhethi* filius. Quid inde efficiat, non apponit; neque ego certe video: nam *Amythaon bellum Trojanum multis præcessit annis*, quo *Amathi* longe recentior fuit. *Jonas* vero, si ab *Ionibus* nomen habuit, ita *Herculis casus* fuerit adscriptus *Jonas*, non vero *Jonas* *casus Herculi*, quod absurdum est. Probabilius videtur, quod aliis venit in mentem, *Arionis* historiam, à nautis in mare missi, & à Delphine excepti, & Corinthum delati, ex *Jonas* historia detortam esse: nam tempora, licet non omnino convenientia, propius tamen accedunt; & in nomine *Arionis* vestigia extant nominis *Jonas*; & ut hic in mari Deum oravit & Psalmum dixit, ita ille cantu delphinum delinisse fertur. *Jonas* Prophetas fuit, *Arion* cithareodus: Ebrais quippe vox נביא, præter alias significaciones, & *Prophetam* & *Fidicinem* notat: ut Latinis vocabulum *Vates*, designat & *Prophetam* & *Poetam*. Sic vigesimo quinto capite prioris *Paralipomenon*, *Alaph*, *Heman*, & *Idithun*, qui fidicines fuerunt, dicuntur Vulgata: *Qui prophetaret in citharis*. Septuaginta, ἀποθεσθεντες εἰς κυνῆμα. His assentient *Syrus* Interpres, & *Arabs*. Simile reperias paulo inferius. Sic foror Mosis in Exodo appellatur, *Prophetissa*, הנביאה, quippe saltatrix & tympanistra. Sic *Debbora* in libro *Judicum* eodem afficitur *Prophetissa*, נביאת nomine, cuius Canticum statim subjicitur. David ipse, non ob vaticinia solum, sed & propter pfal-lendi ac carminum condendorum facultatem, Prophetas nomen videtur esse consecutus. *Manichæi*, *Gnothici*, *Nicolaïtæ* vatem futurorum fuisse ipsum omnino negabunt: negabat & *Theodorus Mopsuestenus*, ut annotatur in *Actis quinta Synodi*; & *Prophetæ* nomen, quod sæpe illi tributum negare non poterant, ad unam canendi peritiam referebant. Sed non unicus hic error nefaris Hæreticis illusit. Leguntur hæc capite decimo nono libri primi *Samuel*: *לְהַקְתָּה הַנּוֹבָאִים בְּנֵי אֹיְם*. Vertunt Septuaginta, εὑρέσθαι τῷ περιφέρει Vulgata, *Prophetarum vaticinantum*. Ita *Syrus* quoque & *Arabs*. At *Jonathan* verrit, *סֶפִר מִשְׁבְּחָן*, scribarum laudantium. Et mox, ubi Vulgata habet, *Et prophetare cuperunt*, habet *Jonathan*, *שְׁבָחוּ*, *Et laudaverunt*. Item Vulgata, *Et ambulabat ingrediens*, & *prophetabat*: *Jonathan*, *Et iroid iens & laudans*, *מִשְׁבָּח*. Vulgata: *Et prophetavit cum ceteris coram Samuele*: *Jonathan*, *Et laudavit*, *וְשָׁבַח*. Vulgata demum:

1. Pat. 25.

Exod. 15. 19.
Judic. 4. 4.

1. Sam. 19. 20.

1. Sam. 19. 23.

demum: *Num & Saul inter Prophetas?* Jonathan: *Num & Saul inter sribas?* בְּסֶפֶר
Utrum enim verisimilis esse dicas, significari musicum concentum, an hominum tur-
bam, sibi invicem obitrepentum, & vaticinia ita fundentium, ut à nullo possint
exaudiri? Existimare satius est, chorum notari psallentium & saltantium hominum.
His cum se adjunxerunt Saüls nuntii, & Saul ipse, nempe afflatus divino ita sunt
permoti, ut ipsos cantandi quoque & psallendi ac saltandi libido incesseret. Quia
exercitatione usque adeo incaluit Saül, ut vestimenta detraheret, nimiaque demum
laßitudine confectus, in terram seie nudus abjeceret. Hunc psallendi ac tripudiandi
morem inter Judæos receptum tenuit & David, cum Arcam de domo Obededom
Hierosolymam reduceret: nam septem cantantium chorus stipatus, ad strepitum citha-
re & tubarum strenue saltabat. Verum Micholi hoc majestate regia indignum in
Davide visum est, universo vero populo in Saüle: unde natum est adagium: *Num &*
Saül inter Prophetas? Sed Dei instinctu factum id ab utroque nesciebant, quod quum
ita sit, tum vere existunt Prophetæ: & hoc prophetæ genus in secundo gradu collo-
cat Rabbinorum doctissimus Maimonides in More nevochim. Secundus, inquit, pro-
phetæ gradus est, cum homo in se sentit rem vel facultatem quamplam exoriri, & super se
quiescere, qua cum impellit ad loquendū; ita ut loquatur vel de scientiis & artibus, vel
Psalmos & Hymnos, vel utilia ac salutaria recte vivendi precepta, vel res politicas & ci-
viles, vel denique divinas, & quidem inter vigilandum, & in vigore sensuum ordinario.
Et hic est de quo dicitur quod loquatur per Spiritum sanctum. Hac specie Spiritus sancti in-
finitus Psalmos suos scriptus David. Quoniam igitur qui Spiritu Dei excitati psallebant,
dicebantur, hinc & fidicines omnes καλεγοντος eodem nomine videntur appellati. Atque ita ex Jona Propheta, Arion fidicen configi potuit.

V. Dixi superius Jonæ vaticinium, libro quarto Regum memoratum, annorum
injuria periisse. Hinc ejus, quod extat, deprimenti anfan arripit Theologo-Politicus
Disputator, vel quasi fragmenti alicuius è majori opere decerpit, vel certè quasi è
scriptorum complurium numero levius unius opusculi & contempnendi. Quam notam
reliquis itidem inurit Prophetarum libris, una omnes opera abolere, in contemptum
certe adducere studens. Aliis quoque, sed saniora sentientibus de Libris sacris, gran-
dioris historiæ particula visa est Prophetia Jona; idcirco quod à conjunctione con-
nexiva initium capiat. Il vero sibi id responsi habeant, quæ edidit vaticinia Jonas præ-
ter Libellum hunc, non videri ab eo litteris fuisse mandata, proindeque nec tempo-
rum lapsu consumta, ea quippe duntaxat scriptis tradidisse Prophetas, quæ in
longitudinem pertinebant, ne ex hominum animis memoria ipsorum evanesceret:
quæ autem proxime spectabant ad exitum, et si nonnumquam in libros relata sunt,
minime tamen id ita necessarium fuisse, ut pote quorum futura esset recens recorda-
rio, num cum eventu ipso completerentur. Cujusmodi fuit illud, quod de Jeroboamo
prænuntiatum à Jona libri Regum testantur: nam cum coœvi fuerint Jeroboamus &
Jonas, verisimile est in re instanti ac imminentis predicationem hanc à Jona editam
fuisse. Favere nobis videtur Cyrus: ait enim: ἐξέφραστος οὐκ ὅως τὸ πέποντας
λόγος ἔνεγκε ὁδούς αἰχλήν τετράνταν έτην. Prophetia ab illo prolatæ sermo præter hunc nullus alter in
literas relatus est. Quæ autem ex conjunctione connexiva, initio Libri hujus posita, pe-
nitit ratio, frivolum esse demonstravimus alibi, cum librum Ezechielis contra Adver-
sariorum argumenta tueremur; ut pote quam ab Ebræis in fronte ornatus gratia collocari
Grammatici doceant. Postremo etiamē majoris operis partem esse Prophetiam hanc
fatremur, quid inde illi ex auctoritate sua decederet, non intelligo. Imo vero hinc
conjecere licet, nobilissimam visam ac utilissimam particulam hanc, quam adversus
edacem vetustatem studium hominum, vel potius supremi numinis voluntas confer-
avit, ne eximio hoc Christi per triduum mortui ac deinde resurgentis simulacro ca-
reremus.

Maim. in Mo-
re nevoch, lib.
2, cap. 45,

Refelluntur
argumenta
Adversario-
rum.
Unicum ar-
gumentum.
4. Reg. 14. 15.
Tract. Theol.
cap. 10.

DE PROPHETIA MICHAÆ.

I. Disputatur de Michea. II. Probatur Prophetia Micheæ
vnoctis & antiquitas.

I. **Q**UI ab Ebræis sextus inter Prophetas Duodecim ponitur Michæas, ister-
tius ab Interpretibus Septuaginta, aliisque Græcis scriptoribus collocatus de Micheæ.
est. Tempus quo edita ipsi à Deo sunt vaticinia, quibus nunc fruimur, ipsa in fronte
Hh